

การนำเสนอการจัดระบบสารสนเทศที่ใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานพิเศษ
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

นางเยาวภา รัตนบัลลังค์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-634-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I1665442x

A PROPOSED INFORMATION SYSTEM MANAGEMENT FOR THE PERFORMANCE
OF THE SUPERVISORY UNITS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE
OF THE PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

Mrs. Yaowapa Rattanabanlung

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-631-634-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การนำเสนอการจัดระบบสารสนเทศที่ใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

โดย นางเยาวภา รัตนบัลลังค์

ภาควิชา บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤกษ์สุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด)

เยาวภา รัตนัลลังค์ : การนำเสนอการจัดระบบสารสนเทศที่ใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด (A PROPOSED INFORMATION SYSTEM MANAGEMENT FOR THE PERFORMANCE OF THE SUPERVISORY UNITS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION)

อ.ที่ปรึกษา : รศ.วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, 148 หน้า. ISBN 974-631-634-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการปฏิบัติงาน และการนำเสนอการจัดระบบสารสนเทศตามระดับความต้องการในการปฏิบัติงานของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด โดยจำแนกตามแนวคิดการวิเคราะห์เชิงระบบ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ หัวหน้าฝ่ายหรือผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศ ที่ปฏิบัติราชการปี พ.ศ.2537 จำนวน 304 คน โดยจำแนกเป็น 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายพัฒนางานวิชาการ ฝ่ายบริการทางการศึกษา ฝ่ายพัฒนาการนิเทศการศึกษา และฝ่ายวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามทางไปรษณีย์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณหาค่าร้อยละ ค่ามัธยเทศคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ในจำนวนรายการข้อมูลสารสนเทศด้านปัจจัยนำเข้า ด้านการจัดการศึกษา และด้านผลผลิต รวม 134 รายการ หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด มีความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศในระดับมากที่สุด 19 รายการ ได้แก่ เอกสารหลักสูตร, สื่อการเรียนการสอนทั้งหมด, สื่อการเรียนการสอนแยกตามกลุ่มประสบการณ์, การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน, การทำแผนการสอนของครู, การวัดผลและประเมินผล, จุดประสงค์ที่เป็นปัญหาในแต่ละกลุ่มประสบการณ์, ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน, วิธีสอนแบบต่าง ๆ ที่เป็นนวัตกรรม, การสอนซ่อมเสริม, การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น, โครงการงานวิชาการ, ร้อยละของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำที่ สปช. กำหนดไว้, ร้อยละของนักเรียนที่มีเจตคติและคุณลักษณะตามเกณฑ์มาตรฐานที่ สปช. กำหนด, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (แยกตามระดับชั้น, แยกตามกลุ่มประสบการณ์, แยกตามโรงเรียน), ร้อยละของนักเรียนที่มีสมรรถภาพทางทักษะปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำที่ สปช. กำหนดไว้ และสาเหตุที่นักเรียนซ้ำชั้น รายการที่เหลือต้องการในระดับมากที่สุด 91 รายการ และระดับปานกลาง 24 รายการ

การนำเสนอการจัดระบบสารสนเทศตามแนวคิดการวิเคราะห์เชิงระบบ ของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด มีรายการข้อมูลสารสนเทศที่จะนำไปในระบบสารสนเทศ จำนวน 110 รายการ จำแนกเป็นด้านปัจจัยนำเข้า จำนวน 68 รายการ ด้านการจัดการศึกษา จำนวน 28 รายการ และด้านผลผลิต จำนวน 14 รายการ

ภาควิชา ...บริหารการศึกษา.....
สาขาวิชา ...นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร.....
ปีการศึกษา ...2537.....

ลายมือชื่อนิติต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

#C642445 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT
KEY WORD: INFORMATION SYSTEM / PERFORMANCE / SUPERVISORY UNITS

YAOWAPA RATTANABANLUNG : A PROPOSED INFORMATION SYSTEM MANAGEMENT FOR THE PERFORMANCE OF THE SUPERVISORY UNITS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION.
THE THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. VALAIRAT BOONSWASDI, 148 pp.
ISBN 974-631-634-6

This research was conducted to study the needs of information and propose information system management used in the supervisory units under the Jurisdiction of the Office of the Provincial Primary Education. To separate by systems analysis theory. The data were collected from 304 heads of staffs or those involved in information during the year of 2537 B.E. The subjects worked in the staffs of academic development, educational service, educational supervisory development, and educational research and evaluation. The questionnaires were mailed to the subjects, and the data were analysed by percentage, arithmetic mean and standard deviation.

The findings indicated that the 134 lists of information in the areas of inputs, internal process, and outputs were ranked as the highest in 19 lists; which were curriculum materials, instructional medias as a whole, instructional medias categorized by instructional experiences, in-school supervisory management, teachers daily plans, measurement and evaluation, objectives with controversy in each instructional experience, instructional problems, teaching methods defined to be innovation, remedial teaching, local curriculum development, academic projects, percentage of students whose academic achievement was above the criterion requirement, percentage of students whose attitude and characters were above the minimum criterion requirement, academic achievement (categorized by grade level, instructional experiences, school), percentage of students whose performance of physical ability was above the minimum criterion requirement, and the causes of students' retention. The rest of those 91 lists were ranked in high, and 24 lists in medium level.

A proposed information system management by systems analysis theory should be kept in the supervisory system were 110 lists, categorized as input 68 lists, internal process 28 lists, and output 14 lists respectively.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา.....

สาขาวิชา นวัตกรรมศึกษาและพัฒนาหลักสูตร.....

ปีการศึกษา 2537.....

ลายมือชื่อนิติ..... Yaowapa Rattanabanlung.

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... V. Boonswasdi

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี ทั้งนี้ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ท่านได้ให้คำปรึกษา แนะนำและตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องของงานวิจัยนี้เป็นอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้ให้เงินทุนอุดหนุนการวิจัยบางส่วน ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำการจัดสร้างเครื่องมือในการวิจัย ขอขอบคุณศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานครทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ผู้สอนภาควิชาบริหารการศึกษา และอาจารย์ทุกท่านที่เคยอบรมสั่งสอน และประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ ให้กับผู้วิจัยจนสามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณชนะ กองไตรย์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา อนุเคราะห์ในการวิเคราะห์ข้อมูล และจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดาและพี่ ๆ น้อง ๆ ที่ให้การสนับสนุน และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา ความสำเร็จครั้งนี้บุคคลที่มีพระคุณเป็นอย่างสูงคือ คุณภุรีรัตน์ รัตนบัลลังค์ ที่ได้ให้การสนับสนุนในด้านการเงิน ด้านกำลังใจแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี และบุคคลที่เป็นแรงใจให้ผู้วิจัยมีความอดทน ไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคทั้งปวง ได้แก่ เด็กหญิงอังคณา เด็กชายณภัทร รัตนบัลลังค์ ทำให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสศึกษาจนสำเร็จการศึกษาด้วยดี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เขาวมา รัตนบัลลังค์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ญ

บทที่

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
	ขอบเขตของการวิจัย	5
	คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	6
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
	การนำเสนอผลการวิจัย	7
2	ทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
	1). ความหมายของข้อมูลและสารสนเทศ	10
	2). ความสำคัญของข้อมูลและสารสนเทศ	12
	3). ประโยชน์ของข้อมูลและสารสนเทศ	15
	4). แหล่งข้อมูลสารและสนเทศ	16
	5). คุณสมบัติของข้อมูลและสารสนเทศ	18
	6). การจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ	21
	7). แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกข้อมูลและสารสนเทศ	26
	8). โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ	
	สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	32
	9). โครงสร้างและการแบ่งงานของหน่วยศึกษานิเทศก์	
	สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	34
	10). แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการปฏิบัติงาน	
	ของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	37
	11). งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	45
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การวิเคราะห์ข้อมูล	49
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	96
สรุปผลการวิจัย	96
อภิปรายผล	107
ข้อเสนอแนะ	112
บรรณานุกรม	113
ภาคผนวก	119
ประวัติผู้เขียน	148

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและรับคืน	49
2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	52
3 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการปฏิบัติงานด้านปัจจัยนำเข้า	58
4 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการปฏิบัติงานด้านการจัดการศึกษา ..	66
5 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการปฏิบัติงานด้านผลผลิต	69
6 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการปฏิบัติงานแยกตามฝ่ายต่าง ๆ ด้านปัจจัยนำเข้า	71
7 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการปฏิบัติงานแยกตามฝ่ายต่าง ๆ ด้านการจัดการศึกษา	81
8 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการปฏิบัติงานแยกตามฝ่ายต่าง ๆ ด้านผลผลิต	85
9 ข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จำแนกตามระดับความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศ แต่ละประเภท	88

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแนกมู

แนกมูที่	หน้า
1 แสดงกระบวนการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ	14
2 แสดงกระบวนการดำเนินงานการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ	24
3 แสดงขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล	25
4 การแบ่งส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	33
5 โครงสร้างการจัดองค์กรของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร	35

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย